

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce **Ing. J. M.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Peškem, advokátem se sídlem v Třeboni, Březinova 84/I, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství pro hlavní město Prahu**, se sídlem v Praze 1, Štěpánská 28, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2003, č. j. FŘ-6242/13/03, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 3. 2005, č. j. 9 Ca 139/2004-49,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včasnou kasační stížností se žalobce (dále i „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného pravomocného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba

proti citovanému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovo odvolání proti platebnímu výměru na spotřební daň z uhlovodíkových paliv a maziv za zdaňovací období duben 1999, vydanému Finančním úřadem pro Prahu 5 dne 22. 5. 2003 pod č. j. 220951/03/005513/6310, na částku 421 689 Kč.

Z odůvodnění rozsudku vyplynulo, že soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce v daňovém řízení neprokázal způsobem stanoveným v § 3 odst. 3 zákona č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění platném pro rozhodné období (dále jen „zákon o spotřebních daních“), že přijal plnění jako zdaněné od existujícího a registrovaného plátce daně. Konkrétně se jednalo o motorovou naftu, kterou měl žalobce nakoupit od společnosti N., s. r. o. V průběhu řízení bylo ale spolehlivě zjištěno, že takový právní subjekt nebyl nikdy zapsán do obchodního rejstříku a tedy právně neexistoval. Nebyl tak registrován ani jako plátce spotřební daně. Soud proto uzavřel, že za této situace se stal plátcem spotřební daně žalobce.

V úvodu kasační stížnosti žalobce odkázal na důvod jejího podání vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vytkl žalovanému, že opomněl přezkoumat rozhodnutí žalovaného také v intencích zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, a že nesplnil svoji oznamovací povinnost vyplývající z § 8 zákona č. 141/1961, o trestním řízení soudním (trestní řád). Toto pochybení žalovaného měl soud přehlédnout.

Dle názoru stěžovatele se mu podařilo prokázat, že v letech 1997 až 1999 uzavřel v souladu s § 409 obchodního zákoníku se společností N., s. r. o., se sídlem v D., obchody s motorovou naftou. Za tím účelem byla dne 25. 11. 1997 podepsána mezi oběma stranami kupní smlouva. Ještě před tímto datem obdržel od zástupce společnosti V. H. písemné ujištění o kvalitě zboží. Stejně tak mu zástupci této společnosti předali fotokopii výpisu z obchodního rejstříku. Neměl tedy důvod pochybovat o tom, že obchoduje se zbožím, které bylo řádně zdaněno.

Vážné pochybení žalovaného spatřuje v tom, že po zjištění v rámci daňové kontroly, že uvedená společnost nikdy neexistovala, neučinil trestní oznámení, jak mu ukládá zmíněný § 8 trestního řádu. Trestní oznámení na P. M. a blíže neurčenou osobu vystupující pod jménem V. H. tak musel učinit žalobce. Suploval tím povinnosti žalovaného. Daňovou povinnost ale podvodně nesplnily tyto osoby, a při jejich včasném odhalení mohla být dlužná daň vymáhána po nich. Dále vytkl soudu, že za nedůvodnou považoval jeho námitku, že daňová povinnost měla být správně vyměřena společnosti N., s. r. o., a pro nadbytečnost neprovedl důkazy navržené žalobcem, konkrétně výslechy účastníků řízení a usnesením Policie České republiky. Tím porušil zásadu, že soudy mají rozhodovat na základě zjištěného skutkového stavu věci a důkazy provedené v řízení hodnotit podle principu volného hodnocení důkazů. To však neznamená možnost volného výběru důkazů. Soud by měl provést všechny důkazy, jimiž může být skutkový stav věci objasněn.

Upřednostňování důkazů výrazně svědčících žalovanému a odmítání důkazů svědčících v jeho prospěch tak dle stěžovatele vedlo k nesprávným skutkovým závěrům, k vadnému hodnocení provedených důkazů a v důsledku k nesprávnému právnímu posouzení. Vada řízení spočívala i ve skutečnosti, že skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spise, neboť skutečnosti žalobcem tvrzené a řádně doložené svědčí o opaku. Skutková zjištění se tak ocitla v nesouladu se skutečným stavem

věci a soud přehlédl nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný využil svého práva a podal ke kasační stížnosti vyjádření. Podle něj žalobce pomíjí v kasační stížnosti to podstatné, tedy že všechny dotčené faktury vystavené společností N., s. r. o., nelze z daňového hlediska uznat za daňové doklady ve smyslu § 10 zákona o spotřebních daních, protože tato společnost právně neexistovala, tedy nebyla registrována jako plátce k žádné z nepřímých daní. Ke zpochybnění těchto rozhodných skutečností žalobce žádné námitky nevznesl. Přitom průkazem nabytí výrobku zdaněného spotřební daní je, v souladu s § 3 odst. 3 zákona o spotřebních daních, existence daňového dokladu vystaveného plátcem daně podle § 10 odst. 1 tohoto právního předpisu. Na tyto skutečnosti nemá žádný vliv obchodní zákoník, ostatně napadený rozsudek s ním v rozporu rozhodně není. Stejně tak není důvodná žalobcova námitka ohledně přehlížení trestné činnosti jmenovaných fyzických osob. Jednak žalobce neprokázal, že by dotčené faktury vystavila některá z nich, jednak si neuvědomuje, že jeho obchodním partnerem neměly být ony, nýbrž zmíněná neexistující obchodní společnost. Proto bylo trestní oznámení podáno správcem daně na žalobce, neboť uplatnil nárok na odpočet daně za základě faktur evidentně neexistujícího právního subjektu.

Skutkový stav věci tak byl dle žalovaného zjištěn zcela spolehlivě a nemohl by jej změnit ani stěžovatelem navrhovaný výslech účastníků řízení, ani zmíněné usnesení Policie České republiky. Městský soud posuzoval věc správně z hlediska jejího merita a zkoumal, zda byla žalobci spotřební daň vyměřena v souladu se zákonem, ačkoliv on odůvodňoval v daňovém i soudním řízení svá podání důkazy a vysvětleními s meritem věci nesouvisejícími. Ostatně ani v kasační stížnosti neuvedl jediný důkaz, kterým by oprávněnost a zákonnost rozhodnutí žalovaného i rozsudku městského soudu zpochybnil. Z toho důvodu žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Žalobce vytýkal žalovanému, že nedostatečně zjistil skutkový stav věci, protože neprovedl důkazy navrhované žalobcem v žalobě. Z obsahu žaloby je zřejmé, že se mělo jednat o výslech účastníků řízení a o důkaz usnesením policie České republiky ze dne 23. 9. 2003, kterým bylo odloženo trestní stíhání P. M. zahájené na základě trestního oznámení žalobce pro nepřípustnost, protože jmenovaný zemřel. Těmito důkazy chtěl žalobce prokázat pravdivost svých tvrzení, že suploval činnost finančního úřadu, který zanedbal svoji povinnost podat na jmenovaného včas trestní oznámení, jak mu ukládá § 8 trestního řádu a že se společností N., s. r. o., obchodoval v dobré víře, že je dodáváno zdaněné zboží. Městský soud rozhodl tak, že těmito důkazy dokazování provádět nebude a v odůvodnění napadeného rozsudku tento svůj postup ozřejmil a vysvětlil. Nejvyšší správní soud se s tímto procesním postupem soudu z níže uvedených důvodů ztotožnil.

V přezkoumávané věci bylo totiž zcela spolehlivě zjištěno, že žalobcův dodavatel zboží specifikovaného v předmětných fakturách, obchodní společnost N., s. r. o., nebyl zapsán do obchodního rejstříku, tedy nejednalo se o existující právní subjekt. Dalším nesporným

zjištěním je fakt, že toto zboží dodané žalobci, které on dále vyskladňoval, nebylo řádně zdaněno spotřební daní. Tyto skutkové okolnosti nezpochybnil ani žalobce.

Dle § 3 odst. 3 zákona o spotřebních daních jsou plátci daně také právnické nebo fyzické osoby, které skladují nebo vyskladňují vybrané výrobky, s výjimkou lihu, cigaret, vína vyskladněného osobami uvedenými v § 34 odst. 1 a vína, u něhož se ve smyslu § 10 odst. 8 daňový doklad nevystavuje, pokud neprokáží, že se jedná o vybrané výrobky zdaněné, nebo pokud neprokáží způsob nabytí vybraných výrobků oprávněně bez daně. Průkazem uvedených skutečností je daňový doklad podle § 10 odst. 1 a 5 nebo odst. 6 nebo písemný doklad osvědčující skutečnost, že subjekt, od něhož plátce vybrané výrobky získal, nabyl tyto vybrané výrobky již zdaněné nebo oprávněně bez daně. S ohledem na shora uvedený skutkový stav věci je zřejmé, že žalobce se stal plátcem daně, protože žádný z dokladů prokazujících, že dodané zboží bylo již zdaněné, nepředložil a ani předložit nemohl.

Na tomto právním hodnocení zjištěného skutkového stavu věci nemůže nic změnit pravdivost či nepravdivost žalobcových tvrzení o tom, že jednal v dobré víře na základě dokladů předložených osobami jednajícími za fiktivní právní subjekt. I kdyby toto tvrzení bylo pravdivé, z důvodů shora uvedených jej to povinnosti platit spotřební daň nezbavuje. Nejvyšší správní soud v souvislosti s tím pouze poznamenává, že žalobce v tomto obchodním styku projevil, a to i vzhledem k druhu a objemu uskutečňovaných plnění, mimořádnou neopatrnost, pokud si spolehlivým způsobem (například pouhým nahlédnutím do obchodního rejstříku) neprověřil existenci a hodnověrnost svého obchodního partnera, případně osob, které za něj vystupovaly.

Stejně tak nebylo pro skutkový stav věci podstatné seznámit se s obsahem usnesení o odložení trestního stíhání P. M., když navíc závěry tohoto usnesení žalobce v žalobě uvedl. Výsledek trestního stíhání zmíněné osoby totiž mohl mít případně dopad na vztah mezi ní a žalobcem z hlediska občanskoprávního, pro účely přezkoumávaného daňového řízení byl však bez významu. Městský soud proto nepochybil, pokud žalobcem navrhované důkazy pro jejich nadbytečnost neprovedl. Nedůvodná je tak i žalobcova výtka žalovanému ohledně postupu dle § 8 trestního řádu. Ani včasnější podání trestního oznámení správcem daně by z tohoto pohledu nemělo na průběh daňového řízení a jeho výsledek vliv.

Nejvyšší správní soud tak nemohl přisvědčit žalobci v tom, že soud upřednostňoval důkazy předložené žalovaným, jím navrhované důkazy neprovedl, a v důsledku toho že nebyl zjištěn v úplnosti skutkový stav věci. Žalovaným shromážděný a žalobcem nezpochybněný důkazní materiál je pro právní posouzení věci zcela dostačující. Naopak skutečnosti, které dle kasační stížnosti žalobce zůstaly neprokázány či neobjasněny, nebyly pro výsledky daňového řízení právně relevantní. Nejvyšší správní soud neshledal s ohledem na shora uvedené ani pochybení soudu při právním hodnocení přezkoumávané věci. Stejně jako on dospěl k závěru, že daňové orgány v daném řízení vyměřily žalobci spotřební daň zcela po právu, za splnění všech zákonných podmínek hmotněprávních i procesněprávních.

Z výše uvedených důvodů proto nepřisvědčil námitkám žalobce v důvodech jím podřazených pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Žalobce nedosáhl v řízení procesního úspěchu, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.), žalovanému náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2006

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu